

PRAKTIKUM EVROPSKÉHO PRÁVA

PRAKTIKUM EVROPSKÉHO PRÁVA

Monika Forejtová

Tomáš Křivka

Tomáš Pezl

a kolektiv

Plzeň, 2025

**FAKULTA PRÁVNICKÁ
ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY
V PLZNI**

**KATEDRA ÚSTAVNÍHO
A EVROPSKÉHO PRÁVA**

PRAKTIKUM EVROPSKÉHO PRÁVA

Autorský kolektiv:

doc. JUDr. Monika Forejtová, Ph.D.

Mgr. Tomáš Křivka, Ph.D.

JUDr. Tomáš Pezl, Ph.D.

JUDr. Pavla Burianová, Ph.D.

Mgr. Dominik Hoda

Autoři působí na Katedře ústavního a evropského práva Fakulty právnické
Západočeské univerzity v Plzni.

Jazyková korektura: Hana Roubalová

Typografická úprava: Jakub Pokorný

Vydala: Západočeská univerzita v Plzni, Univerzitní 2732/8, 301 00 Plzeň

Vytiskl: Profi-tisk group s.r.o., Chválkovická 223/5, 779 00 Olomouc

Tato publikace vznikla jako výstup projektu SGS-2025-010 “Budoucnost evropské koheze v kontextu aktuálních hrozeb vůči suverenitě, bezpečnosti, společenské soudržnosti a principům právního státu se zvláštním akcentem na nové technologické výzvy v právu” podpořeného z prostředků MŠMT.

První vydání, 698 stran

Pořadové číslo: 2433, ediční číslo: 55-007-25

Plzeň 2025

ISBN 978-80-261-1317-1

© Západočeská univerzita v Plzni, 2025

OBSAH

PŘEDMLUVA	1
JAK SPRÁVNĚ CITOVAT A JAK VYHLEDÁVAT PRÁVO EU?	5
Klíčové informace o tématu	5
Správná citace unijního práva	5
Vyhledávání pramenů unijního práva	15
Vyhledávání judikatury Soudního dvora EU	27
Otázky k procvičení	28
Příklady k procvičení	28
ČESKÁ REPUBLIKA JAKO ČLEN EU	29
Klíčové informace o tématu	29
Počátky evropské integrace – komunitární právní řád (1950–1992)	31
Komunitárně unijní právní řád (1993–2009)	34
Unijní Evropa (2009–současnost)	40
Symboly EU	44
Vstup České republiky do Evropské unie	45
Vztah vnitrostátního práva ČR a práva EU	46
Suverenita ČR a její proměny po vstupu do EU	49
Další klíčová rozhodnutí	54
Otázky k procvičení	57
Příklady k procvičení	57
Odkaz na rozšiřující literaturu	58
INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC EU	59
Klíčové informace o tématu	59
Orgány EU	59
Evropský parlament	64
Evropská rada	70
Rada	72
Komise	76
Soudní dvůr EU	79
Evropská centrální banka	84

Účetní dvůr	85
Poradní orgány	86
Klíčová rozhodnutí	88
Otázky k procvičení	91
Příklady k procvičení	92
Odkaz na rozšiřující literaturu	92
PRAMENY PRÁVA EU	93
Klíčové informace o tématu	93
Přehled problematiky	94
Hierarchie pramenů práva EU	97
Primární právo	98
Obecné zásady právní	100
Sekundární právo	104
Mezinárodní smlouvy	116
Rozhodnutí SD EU	118
Legislativní proces	119
Klíčová rozhodnutí	129
Otázky k procvičení	133
Příklady k procvičení	133
Odkaz na rozšiřující literaturu	134
CHARAKTERISTICKÉ RYSY PRÁVA EU	135
Klíčové informace o tématu	135
Přehled problematiky	136
Povaha práva EU	137
Zásada přednosti / nadřazenosti	140
Zásada přímého účinku	149
Zásada nepřímého účinku / eurokonformního výkladu	160
Zásada odpovědnosti členského státu za škodu (princip Francovich)	165
Princip subsidiarity	172
Princip proporcionality	176
Klíčová rozhodnutí	179
Otázky k procvičení	194
Příklady k procvičení	195
Odkaz na rozšiřující literaturu	196

ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE:

čl. 267 SFEU	199
Klíčové informace o tématu	199
Základní právní úprava	200
Předběžné otázky obecně	200
Soud členského státu dle čl. 267 SFEU	201
K náležitostem žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce	205
Právo nebo povinnost položit předběžnou otázku	207
Řízení o předběžné otázce u SD EU	209
Odpovědnost členského státu za nepoložení předběžné otázky	215
Klíčová rozhodnutí	219
Otázky k procvičení	223
Příklady k procvičení	223
Odkaz na rozšiřující literaturu	224

SOUDNÍ PŘEZKUM JEDNÁNÍ ČLENSKÝCH STÁTŮ:

čl. 258–260 SFEU	225
Klíčové informace o tématu	225
Přehled problematiky	225
Žaloba na porušení povinnosti – čl. 258 SFEU	226
Žaloba na porušení povinnosti – čl. 259 SFEU	230
Žaloba na porušení povinnosti – čl. 260 SFEU	233
Žaloba na porušení povinnosti – shrnutí	234
Klíčová rozhodnutí	237
Otázky k procvičení	241
Příklady k procvičení	241
Odkaz na rozšiřující literaturu	242

SOUDNÍ PŘEZKUM UNIJNÍCH AKTŮ:

čl. 263, 265, 268, 270, 277, 340 SFEU	243
Klíčové informace o tématu	243
Přehled problematiky	244
Žaloba na neplatnost – čl. 263 SFEU	246
Žaloba na nečinnost – čl. 265 SFEU	261
Žaloba na náhradu škody proti orgánům EU – čl. 268 a 340 SFEU	265
Žaloby unijních zaměstnanců – čl. 270 SFEU	273
Námítka neaplikovatelnosti – čl. 277 SFEU	274
Klíčová rozhodnutí	275

Otázky k procvičení	281
Příklady k procvičení	281
Odkaz na rozšiřující literaturu	282
VOLNÝ POHYB ZBOŽÍ: TARIFNÍ PŘEKÁŽKY	283
Klíčové informace o tématu	283
Obecně k vnitřnímu trhu a volnému pohybu zboží	284
Tarifní překážky volného pohybu zboží	291
Zákaz cel a poplatků s rovnocenným účinkem – čl. 30 SFEU	292
Zákaz diskriminačního zdanění – čl. 110 SFEU	297
Klíčová rozhodnutí	313
Otázky k procvičení	326
Příklady k procvičení	326
Odkaz na rozšiřující literaturu	327
VOLNÝ POHYB ZBOŽÍ: NETARIFNÍ OMEZENÍ	329
Klíčové informace o tématu	329
Úvod do tématu	330
Kvantitativní omezení – čl. 34 a 35 SFEU	331
Opatření s rovnocenným účinkem (ORUKO)	332
Výjimky ze zákazu množstevních omezení	353
Klíčová rozhodnutí	368
Otázky k procvičení	384
Příklady k procvičení	385
Odkaz na rozšiřující literaturu	386
VOLNÝ POHYB OSOB	389
Klíčové informace o tématu	389
Obecně k volnému pohybu osob	389
Omezení volného pohybu osob	403
Uznávání diplomů a kvalifikací	405
Další klíčová rozhodnutí	409
Otázky k procvičení	413
Příklady k procvičení	413
Odkaz na rozšiřující literaturu	414

SVOBODA USAZOVÁNÍ, VOLNÝ POHYB SLUŽEB	415
Klíčové informace o tématu	415
Obecně ke svobodě usazování a volnému pohybu služeb	415
Svoboda usazování a význam pojmu „usazování“	419
Volný pohyb služeb	424
Další klíčová rozhodnutí	433
Otázky k procvičení	438
Příklady k procvičení	438
Odkaz na rozšiřující literaturu	439
 MIGRAČNÍ A AZYLOVÉ PRÁVO EU	441
Klíčové informace o tématu	441
Základní úprava azylového a migračního práva	442
Klíčová terminologie	443
Změny v EU po roce 2015	443
Prameny mezinárodního práva	445
Prameny práva Evropské unie	450
Vnitrostátní prameny práva	464
Klíčová rozhodnutí	468
Otázky k procvičení	470
Příklady k procvičení	471
Odkaz na rozšiřující literaturu	471
 SOUTĚŽNÍ PRÁVO EU	473
Klíčové informace o tématu	473
Přehled problematiky	474
Zákaz protisoutěžních dohod – čl. 101 SFEU	476
Generální klauzule – čl. 101 odst. 1 SFEU	478
Právní důsledky protisoutěžního jednání – čl. 101 odst. 2 SFEU	495
Legální výjimky – čl. 101 odst. 3 SFEU	496
Zákaz zneužití dominantního postavení – čl. 102 SFEU	500
Generální klauzule – čl. 102 SFEU	502
Legální výjimka dle čl. 106 SFEU	520
Aplikační pravidla – nařízení 1/2003	522
Klíčová rozhodnutí	527
Otázky k procvičení	533
Příklady k procvičení	533
Odkaz na rozšiřující literaturu	534

OCHRANA SPOTŘEBITELE	535
Klíčové informace o tématu	535
Právní úprava	535
Kdo je spotřebitelem?	542
Kdo je podnikatelem pro účely spotřebitelského práva?	545
Spotřebitelské smlouvy	546
Mimosoudní řešení sporů	563
Klíčová rozhodnutí	565
Otázky k procvičení	573
Příklady k procvičení	573
Odkaz na rozšiřující literaturu	573
 JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCE V CIVILNÍCH VĚCECH	 575
Klíčové informace o tématu	575
Obecně k civilní justiční spolupráci	576
Přehled základní právní úpravy	582
Cíle civilní justiční spolupráce	586
Kolizní právní akty	589
Procesní právní akty	599
Právní pomoc v přeshraničních civilních věcech	618
Klíčová rozhodnutí	620
Otázky k procvičení	624
Příklady k procvičení	624
Odkaz na rozšiřující literaturu	626
 JUSTIČNÍ SPOLUPRÁCE V TRESTNÍCH VĚCECH	 629
Klíčové informace o tématu	629
Obecně k trestní justiční spolupráci	630
Přehled základní právní úpravy	634
Obsah justiční spolupráce v trestních věcech	638
Specifické oblasti potírání mezinárodní trestné činnosti	653
Klíčová rozhodnutí	656
Otázky k procvičení	660
Příklady k procvičení	660
Odkaz na rozšiřující literaturu	661

VNĚJŠÍ VZTAHY, SPOLEČNÁ ZAHRANIČNÍ	
A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA EU	663
Klíčové informace o tématu	663
Vnější vztahy EU	663
Právní subjektivita EU ve vnějších vztazích	665
Vnější pravomoc EU	670
Cíle a hodnoty EU ve vnějších vztazích	673
Mezinárodní smlouvy uzavírané EU	680
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	686
Společná bezpečnostní a obranná politika EU	689
Klíčová rozhodnutí	691
Otázky k procvičení	696
Příklady k procvičení	696
Odkaz na rozšiřující literaturu	697